

stiller sig — og det baade ved de lærde Skoler og udenfor dem — virkelig ofte meget vanskeligt at træffe en Mand, som er ret egnet til at overtage Undervisningen i saadanne specielle Fag, og i mange Tilfælde vil det være det Samme som at gjøre det umuligt at faae en saadan Mand, naar Pengebevillingen skulde udsættes til en senere Tid, og det selv om Ministeren kunde nære nok saameget Haab til, at Rigsdagen vilde gaae ind derpaa. — Hvad angaaer den ærede Rigsdagsmands Uttringer med Hensyn til § 4, da kan det ikke Andet end være mig særdeles kjær, at netop hans Uttringer kunne betragtes som tilstrækkeligt Svar paa de Udtalelser, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand, som først havde Ordet i denne Sag. (Bloch). Jeg vil ikke ganske ordret gjøre Uttringerne af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds i denne Henseende til mine — han udtrykte sig maaskee noget skarper og stærkere, end jeg vilde have gjort, — men i det Væsentlige maa jeg med ham erkende, at der i § 4 er nedlagt en Spire, som vil kunne udvikle sig saaledes, at den kan komme til at udøve en meget betydelig Indflydelse paa Seminarierne. Naar den ærede Rigsdagsmand sagde, at hvis man ad den i den nævnte Paragraph anviste Vej kunde skaffe de fornødne Skolelærere, saa fulgte det af sig selv, at Seminarierne bortfaldt, saa vil jeg indrømme, at der kan tænkes en saadan Udvikling, at det vil vise sig unødvendigt at vedligeholde Seminarierne, og isaafald er det ganske vist ogsaa min Mening, at de bør nedlægges; men det kan ogsaa tænkes, at det kan komme til at vise sig, at denne Paragraph og de deri indeholdte Bestemmelser kunne have deres meget gode Betydning, uden just at lede til et saadant Resultat som det anførte. Det er maaskee ganske usikkert og vil upaatvibelig, ialtsald efter en længere Tids Forløb, vise sig at være ret heldigt, at Dannelsen til Skolelærer kan gaae for sig paa en noget forskjellig Maade. Der ligger, om man vil, allerede en Forskel deri, at ved flere af Seminarierne er Seminarieforsanderens Stilling forbunden med Stillingen som Præst — med een Seminarieforsander er det ikke Tilfældet —, og der er forsaavidt hos Seminarieforsanderne en vis

større Frihed, som influerer Noget paa Seminariernes Charakter; — ved Siden af Dannelsen paa Seminarierne vil der nu aabnes Vej til en Uddannelse som Skolelærer i Kjøbenhavn. Hvad Indflydelse dette vil faae, er endnu meget tvivlsomt; naturligvis vil der, naar Bestemmelsen herom optages i Loven, og Sagen bliver ordnet, fra Ministeriets Side blive gjort hvad der kan gjøres for at lette Fremgangen i saa Henseende, og det vil da blive Tidens Sag at vise, hvorvidt nogen større Forandring i Seminariernes Organisation senere heraf vil blive Følgen. Deraf følger ogsaa, — som Svar paa hvad den første Rigsdagsmand yttrede som Spørgsmaal til Ministeriet, — at man ikke nu har for Tid at gjøre andre og betydelige Forandringer ved Seminarierne. Det antydes vel i Motiverne til Loven, at man tænker paa ad administrativ Vej og gennem Rigsdagens Bevillingsmyndighed at kunne foretage enkelte forskellige Reforme, men det er først ved at see, hvorledes disse stille sig, at der kan blive Spørgsmaal om at gjøre større Forandringer; — en „Omvaltning“ af det Hele — hvilken han ogsaa selv antydede som noget høist Urigtigt, — tænkes der ganske vist ikke paa. Gjennemgribende Forandringer ville først skee, naar man er bleven sig bevidst, at der kan sættes noget Bedre istedet.

Sammerich: Dette Lovforslag indeholder to Momenter. For det Første er det et Forslag til en Lønningslov, hvorved man søger at faae bedre Kræfter blandt Seminarlærerne, og for det Andet er det et Forslag til en ganske ny Reform i det hele Skolelærer-væsen, idet § 4, som allerede bemærket baade af en æret Taler (Tscherning) og udførligt udviklet af den høitærede Minister, ligesom indeholder Spiren til noget ganske Nyt. Da disse to Momenter indeholdes i Udkastet, forekommer det mig at være billigt, at disse ogsaa findes i Titelen; men læser jeg denne, finder jeg ikke Andet, end at det er en Lov om Lønninger m. M. I dette m. M. skuler der sig et heelt nyt Princip for en Reform, men det aner man ikke. Jeg skal derfor tillade mig at fremkomme med et Ændringsforslag med Hensyn